

Vak: Graad 9 Afrikaans: EAT

Onderwerp: Afrikaans EAT: Eksamen Kwartaal 2

Totaal: 99 Punte

1. C: Gert het die lig aanskakel.

4 punte

Verduideliking:

Gert **het** die lig **aangeskakel**.

Die werkwoord (skakel) en voorsetsel (aan) word een woord en word gekoppel met ge- in die verlede tyd.

2. nie | Die man is nie baie sterk nie.

3 punte

Verduideliking:

Die man is nie baie sterk **nie**.

Die tweede "nie" is altyd aan die einde van die sin.

3. C: vere

4 punte

Verduideliking:

Voëls van eenderse **vere** - *birds of a feather/same type of people*

4. seep

3 punte

Verduideliking:

Vaste vergelykings kom algemeen voor in die spreektaal en skryftaal. Die een saak word met 'n ander vergelyk deur bepaalde eienskappe.

So glad soos seep.

5. C: persoonlike voornaamwoord

4 punte

Verduideliking:

My is die Objek van die sin en verwys na 'n spesifieke persoon (ek). Dit is dus 'n persoonlike voornaamwoord.

6. Francois

3 punte

Verduideliking:

Die naam van die akteur (Francois Jacobs) word onderaan die plakkaat saam met die filminligting verskaf.

-
7. Irma 3 punte
- Verduideliking:**
Opskrif: **Irma** steek voor die kansel vas
- Die advertensie vir die film is in 'n tydskrifformaat.
-
8. November 3 punte
- Verduideliking:**
Die datum word by die filminligting gegee (*In bioskope 25 **November** 2016*). Die plakkaat is in 'n tydskrifformaat en die datum word bo-aan ook verskaf.
-
9. onwaar 2 punte
- Verduideliking:**
"Nou slaap hul almal aan die kant"
- Assonansie** - herhaling van vokale.
-
10. C: k 4 punte
- Verduideliking:**
Die ketting klingel kort-kort.
- K-alliterasie. Die herhaling van **konsonantklanke**.
-
11. waar 2 punte
- Verduideliking:**
Deesdae (*these days*) verwys na tyd.
-
12. C: klots 4 punte
- Verduideliking:**
Klanknabootsing (onomatopee) gebruik woorde wat die klank namaak van regte geluide of 'n handeling (*action*).
- "**Klots**" klink soos water teen 'n rots.
-
13. nog | nooit 4 punte
- Verduideliking:**
al ooit (*ever*) - **nog nooit** (*never*)

14. die klaskamer word | deur my | geverf

6 punte

Verduideliking:

Die klaskamer word deur my geverf.

In die **Lydende Vorm** verander werkwoord 1 soos volg: Teenwoordige Tyd - **word**

In die **Lydende Vorm** verander werkwoord 2 soos volg: Teenwoordige Tyd - **ge+werkwoord**

Voornaamwoorde verander sodat die betekenis dieselfde bly.

Onthou die woordorde:

S (*subject*) v1(*verb1*) **T** (*adverb of time*) **O** (*object*) **M** (*adverb of manner*) **P** (*adverb of place*) v2(*verb2*) **I** (*infinitive*)

15. was

3 punte

Verduideliking:

Hy **was** baie moeg.

In die **Verlede Tyd** verander die vorm van die werkwoord omdat die aksie **reeds gebeur** het.

16. Ben drink gaskoeldrank.

3 punte

Verduideliking:

Drink Ben gaskoeldrank? (vraagsin) - **Ben drink gaskoeldrank** (stelsin).

Die **stelsin** is 'n antwoord op die **vraagsin** en kry 'n punt.

17. C: Sy stem is donderweer.

4 punte

Verduideliking:

Sy stem **is** donderweer = **Metafoor**. (Die woord, **soos**, word nie gebruik nie).

18. onwaar

2 punte

Verduideliking:

Netwerk24 publiseer 35 koerante **en 11 tydskrifte** (*magazines*).

19. slaghuis

3 punte

Verduideliking:

Slaghuis - *butchery*

20. wye 3 punte

Verduideliking:

Die **wye** stroom.

Spelreël: Vir die lang vokaalklank word net 'n **e** aan die einde bygevoeg. Byvoeglike naamwoorde eindig op **e** (daar is uitsonderings!). Indien die lang vokaalklank gevolg word deur 'n **d**, word die **d** verwyder.

21. wind | fluister 4 punte

Verduideliking:

Die **wind fluister** deur die bome.

Die wind se geluid word metafories vergelyk met 'n mens se fluisterstem.

22. str. | nr. 4 punte

Verduideliking:

straat - str.

nommer - nr.

Die afkorting vir 'n enkele woord word met 'n punt aan die einde geskryf.

23. hom | Sy roep hom. 3 punte

Verduideliking:

Lydend: Hy word deur haar geroep.

Bedrywend: Sy roep **hom**.

Voornaamwoorde verander tussen die **lydende en bedrywende vorm** sodat die betekenis dieselfde bly.

24. waar 2 punte

Verduideliking:

Die bevelsin gee 'n **opdrag** (*command*).

25. goeie | moeë 4 punte

Verduideliking:

Die moeë *ma* waardeer haar goeie *kind* baie.

Die byvoeglike naamwoorde omskryf die *selfstandige naamwoorde*.

26. Christiaan vra hoe hy met Jolyn Phillips se skryfwerk in aanraking gekom het. 3 punte

Verduideliking:

Christiaan vra **hoe** hy met Jolyn Phillips se skryfwerk in aanraking gekom het.

As die eerste woord in die **Direkte Rede** 'n vraagwoord is, gebruik ons die **vraagwoord as die voegwoord** en nie **of** nie.

Die voornaamwoord **jy** word **hy** (verwys na Jason).

In die **Indirekte Rede** word die werkwoord altyd aan die einde geskryf.

27. waar 2 punte

Verduideliking:

Afkortings van 'n frase het 'n punt na elke afkorting van 'n woord in die frase.

28. Jan | Rap 4 punte

Verduideliking:

Jan Rap en sy maat - *every Tom, Dick and Harry*

29. onwaar 2 punte

Verduideliking:

Die regte antwoord is: Ben vra of hy roomys mag kry.

30. hierdie | dit 4 punte

Verduideliking:

Ek het **hierdie** sambreel gekoop omdat **dit** gaan reën.

hierdie (*this*)

dit (*it*)

Totaal: 99 Punte